

Tool 'visieontwikkeling duaal leren' (CLW)

1 Uitgangspunten

Een visie is een beschrijving van wat het team in het centrum wil bereiken op middellange of lange termijn. Het geeft aan waar je naartoe wil rekening houdend met de eigenheid van het centrum en de omgeving.

Een visie over duaal leren moet aansluiten bij het wettelijk kader, het pedagogisch project, de organisatie en cultuur van het centrum, de regionale noden enz. Bij het ontwikkelen van een centrameigen visie is het daarnaast ook belangrijk na te gaan welke behoeften leven bij leerlingen, leerkrachten en ouders. Deze methodiek is een hulpmiddel om in het centrum hierover het gesprek te voeren.

Hoe kom je als team tot een gefundeerde keuze over het aanbod van opleidingen en hoe voer je die uit? Om de visie vorm te geven werken we in twee fasen.

Fase 1: Analyse beïnvloedende factoren¹ en opstellen visie

Onderstaande reflectiekaart bevat verschillende factoren die de keuze en het vormgeven van duale opleidingen bepalen. Via de hulpvragen krijg je concrete informatie per thema. Bij het maken van een visie kijk je naar de huidige situatie en de kansen in de toekomst om daarna de gewenste situatie te beschrijven.

Fase 2: Gedurfde stappen naar je visie²

De visie bepaalt de concrete organisatie in jouw centrum (organisatiemodel, rolverdeling,...). In de tweede fase bepaal je 5 gedurfde stappen om de visie succesvol te realiseren. Enkele voorbeelden: wijziging in de opdrachtverdeling en het inzetten van middelen, extra aandacht voor goede communicatie naar ouders, nieuwe dagindeling in het centrum, organisatie goede screening,...

---

¹ Gebaseerd op: CINOP (2020), Van wens naar werkelijkheid: een hybride leeromgeving-hulpmiddel in het ontwerpproces.

² Gebaseerd op het sjabloon van David Sibbet.

2 Analyse beïnvloedende factoren

Lerarenteam: ervaring, bereidheid, rolverdeling...

Hulpvragen

Leer- en leefklimaat op school

- Hoe kijk je naar opleiden, begeleiden en evalueren in de duale opleiding? Wat zijn aandachtspunten? (o.a. bij de overgang van 'leren en werken' naar 'duale opleidingen')
- Hoe zet je in op goede interacties tussen leerlingen in het centrum?

Ervaring

- Zijn er leerkrachten die al ervaring hebben met duale opleidingen? Welke rol krijgen zij?

Draagvlak

- Is er bij de leerkrachten in de school een draagvlak voor de keuze van de duale opleidingen?

Taakverdeling

- Welke invloed heeft de inkanteling van leren en werken in duaal leren op de opdrachtverdeling in het centrum?
- Wie neemt welke rol en takenpakket op binnen het duaal leertraject? Wie is verantwoordelijk voor en betrokken bij de uitvoering van duaal leren? Hoe?
- Op welke manier zijn alle lkr. (ook algemene vorming) zoveel mogelijk betrokken bij het 'leren op de werkplek'? Hoe kan de praktijkleerkracht het leertraject op school afstemmen op het leertraject op de werkplek?
- Hoe verhoog je de samenwerking tussen mentor en leerkrachten?

Identiteit van het centrum:
pedagogische visie,
opleidingen, organisatie

Hulpvragen

- **Opleidingen:** Welke studierichtingen komen in aanmerking? Waarom of waarom niet?
- **Organisatie:** Welke criteria gebruikt het centrum om groepen samen te stellen op centrumniveau? Welke ondersteuning wordt voorzien? Sluit dit aan bij de **opvattingen** en de **mogelijkheden** (o.a. infrastructuur) van het centrum? Welke **waarden** in het opvoedingsproject inspireren je?
- Met welke **externe partners** werkt het centrum op dit moment op structurele wijze goed samen? Zijn de belangen van de partners altijd verenigbaar met de visie van het centrum?

DUAAL LEREN

nieuwe competenties verwerven
op de werkplek

Hulpvragen

- **Perceptie:** Hoe kijken leerlingen/ouders naar de niet-duale en de duale opleiding?
- Welk **profiel** heeft een leerling in de duale leerweg?
- Welke **meerwaarde** zie je in duale leerweg voor de leerlingpopulatie van je school?

Leerlingpopulatie
en ouders

Wettelijk kader

Hulpvragen

Ben je op de hoogte van het wettelijk kader?

- omzendbrief (decreet)
- opleidingen die duaal kunnen ingericht worden
- programmatiecriteria
- soorten overeenkomsten

Hulpvragen

- Wat is het duale aanbod in de **scholengemeenschap** en in de **regio**?
- Hoe ziet de **lokale arbeidsmarkt** eruit? Meer informatie over het aantal vacatures en werkzoekenden per regio vind je op de website van de VDAB [beroepen in cijfers](#).
- Zijn er **erkende werkplekken** in de buurt van de school? Check op de site van het Departement Werk en Sociale Economie: [zoek je werkplek](#). Ook niet-erkende bedrijven kunnen een erkenning voor een specifieke opleiding aanvragen.

Externe omgeving:
lokale arbeidsmarkt,
studieaanbod in de regio,...

Identiteit van het centrum:
pedagogische visie,
opleidingen, organisatie

Wettelijke kaders

Lerarenteam: ervaring,
bereidheid, rolverdeling...

Antwoord

Antwoord

Antwoord

Antwoord

DUAAL LEREN

nieuwe competenties
verwerven op de werkplek

Antwoord

Externe omgeving:
lokale arbeidsmarkt,
studieaanbod in de regio,...

Leerlingenpopulatie
en ouders

3 Gedurfde stappen naar je visie

